

OSKAR LUTSU PALAMUSE PÕHIKOOLI HOOLEKOGU

PROTOKOLL nr 10

Palamuse

04. juuni 2025

Algus kell 16, lõpp kell 20

Koosoleku juhataja: Kätrin Beljaev

Protokollis: Merike Laiuste

Osalesid: Ingrid Klandorf, Marju Limbak, Terje Rudissaar, Krista Sukk, Kaarel Teppan, Maris Vestel,

Puudusid: Marii Eliis Libba, Lii Toots

Kutsutud: Siiri Sõmer - Oskar Lutsu Palamuse Põhikooli direktor.

5. päevakorrapunkti juures liitusid: Toomas Klaarman - Jõgeva Spordiliit Kalju tegevjuht, Ester Laumets - Oskar Lutsu Palamuse Põhikooli liikumisõpetuse õpetaja, Hasso Paap - Haridus- ja teadusministeeriumi üldhariduse liikumisõpetuse peaekspert.

PÄEVAKORD

- 1) Kogukonna päev
- 2) Hoolekogu esimehe valimine
- 3) Dokumendid: sisehindamine ja kodukord
- 4) Jooksvad küsimused (kooliõde, õpetajate konkurss)
- 5) Liikumisõpetus

Päevakorrapunkt nr 1

Kogukonnapäev

Ingrid Klandorf tutvustab hoolekogule mõtet korraldada kogukonnapäev/inspiratsioonipäev. Idee on selles, et sel päeval annavad tunde kogukonna liikmed, vilistlased. Kogukonna liikmed saavad ise otsustada, kuidas tunde anda ja missuguseid teemasid õpilastele pakkuda. Rääkida saab ja võiks hobidest, tööst, reisidest. Sobivad ka sportlikud- või ühismängud. Ingridil on kogukonnapäevast kogemus, kuidas lapsevanem õpetas hingamise läbi lõdvestumist, mida saab kasutada enne kontrolltöid või eksameid. Kogukonnapäev oleks osa karjääriõpetusest. Vanemate kogu võiks olla selle päeva korraldaja ja see päev toetaks kogukonna koostööd, karjääriõpetust. Kõige olulisem oleks leida inimesed, kes oleks nõus tulema õpetajaks kogukonna-/inspiratsioonipäeval. See võiks toimuda pigem kevadel. Mai lõpus või juuni alguses, kui hinned välja pandud. Kuidas korraldusliukult seda läbi viia 2025/2026, õppeaastal selgub koostöös vanematekoguga.

Toimus arutelu ja hoolekogu liikmed leidsid, et see on mõte, mida peaks vanematekoguga korraldama, sest see arendab lastel silmaringi, loob tugevama kogukonnatunde kooli ja kogukonna vahel ja oleks kooli toetav tegevus.

Hoolekogu arvamus: Saata laiali kogukonna-/inspiratsioonipäeva mõte-idee kooli infokanalites ja levitada lapsevanemate seas kogukonna-/inspiratsioonipäeva mõtet 2025-2026 õppeaastal. Ingrid on valmis tegema üleskutse. Kui saab tagasisidet, siis otsustab hoolekogu edasised tegevused.

Päevakorrapunkt nr 2

Hoolekogu esimehe valimine

Marju Limbak tegi ettepaneku, et Kättrin Beljaev jätkab hoolekogu aseesimehena kuni sügiseni. Uus esimees valitaks sügisel, kui muutub hoolekogu koosseis.

Toimus arutelu. Arutelu keskmes oli hoolekogu esimehe töökoormuse küsimus. Alguses arvati, et piisab paarist koosolekust, kuid selgus, et arutamist vajavaid teemasid on lausa kümmekond. Seega ei ole realistlik, et lükatakse teemasid lihtsalt edasi. Samuti pole mõistlik korraldada koosolekuid väga pikkade päevakordadega.

Selgus, et koormus on kindlasti suurem kui ainult paar-kolm kokkusaamist aastas. Füüsiliselt ei pruugi tihti kokku saada olla vaja, kuid dokumentide läbivaatamine ja teemadega tegelemine nõuab siiski märkimisväärselt aega ja panust. Tuleks seada teemade käsitlemiseks selged tähtajad ning vajadusel kasutada vahepeal e-koosolekuid, kus iga liige saab oma arvamuse kirjalikult esitada. Ja hoolekogu esimees või aseesimees võtab need arvamused kirjalikult kokku. Seetõttu ei saa öelda, et hoolekogu esimehe ülesandeks on vaid mõne koosoleku juhtimine.

Ingrid Klandorf: Kättrin võiks asendajana jätkata, sügisel võiks valida uue esimehe.

Marju Limbak: Rääkisin eelnevalt Kättriniga, et ta võiks asendajana jätkata sügiseni.

Terje Rudissaar: Komisjonil peab ikka olema esimees. Eelmisel koosolekul poolelt koosolekult esimeest otseselt ei olnud, siis oli mõistlik, et järgmise koosolekul korraldab aseesimees. Saan aru, et Marju tegi ettepaneku Kättrin Beljaevale hakata esimeheks.

Kättrin Beljaev esitas Ingrid Klandorf hoolekogu esimehe kohale.

Ingrid Klandorf ei olnud nõus kandideerima hoolekogu esimeheks ja selgitas, et esimees võiks olla kooliväline isik.

Marju Limbak selgitas, et hoolekogu esimeheks võib olla ükskõik kes hoolekogust.

Kättrin Beljaev oli nõus kandideerima hoolekogu esimeheks.

Ingrid Klandorf ja Marju Limbak lubavad toetada Kättrini hoolekogu esimehe töös.

Toimus avalik hääletamine. Esimehe kandidaat võtab hääletusest osa. Otsuse poolt hääletab 6 hoolekogu liiget, Terje Rudissaar jääb erapooletuks.

Otsustati: Oskar Lutsu Palamuse Põhikooli hoolekogu esimees on Kättrin Beljaev

Maris Vestel pööras tähelepanu sellele, et kui aseesimees valiti hoolekogu esimeheks, siis vajab hoolekogu uut aseesimeest.

Terje Rudissaar tegi ettepaneku Maris Vestel valida aseesimeheks.

Maris Vestel ei olnud nõus kandideerima, aga pakkus välja aseesimeheks Ingrid Klandorfi.

Ingrid Klandorf oli nõus kandideerima hoolekogu aseesimeheks.

Toimus avalik hääletamine. Aseesimehe kandidaat võtab hääletusest osa. Otsuse poolt hääletab 6 hoolekogu liiget, Terje Rudissaar jääb erapooletuks.

Otsustati: Oskar Lutsu Palamuse Põhikooli hoolekogu aseesimees on Ingrid Klandorf.

Hoolekogu esimehe päevakorrapunkti juures selgus, et hoolekogu päevakord ei olnud kinnitatud hoolekogu liikmete poolt. Terje Rudissaar selgitas, et oleks soovinud omalt poolt lisada päevakorda: 1) Kooli koosseisu – selgitades, et kooli direktor on juba esitanud vallavalitusele ainult 15 õpetaja koha taotluse, et suurenda õpetajate koosseisu 1,0 ametikohta võrra 1. klassi paralleelideks minemist silmas pidades, aga hoolekogul on arutus liikumisõpetus, kus tööd on 1,6 ametikohaga õpetajale. See tuleks täna arutlusse võtta. 2) Kõik see on seotud palgakorraldusega, mida koolil ei ole. Palgakorraldusega seotult tekivad õpetajatel omavahelised probleemid. Praegu on seoses liikumisõpetusega välja tulnud, et ühelt õpetajalt nõutakse 1,0 ametikoha sees rohkem kontaktunde, kui teiselt. Selle kohta üldist infot ei ole jagatud, aga see peab olema avalik. Kõik on omavahel seotud kuni eelarveni välja. Ja probleeme on teisigi, mis on ka hoolekogu tööga seotud. 3) Probleemid pikapäevarühmaga seoses.

Lepiti kokku, et järgitakse koosoleku päevakorda ja võimalusel arutatakse lisateemasid.

Päevakorrapunkt nr 3

Dokumendid: sisehindamine ja kodukord

Terje Rudissaar: 23.5.2025 pidi direktor saatma hoolekogule kodukorra mustandi, kuid seda pole tehtud. Direktor selgitas, et soovib kodukorra koostamisse kaasata erinevaid osapooli. Meie oleksimegi oodanud, et mustand saadetakse hoolekogule, et saaksime omapoolset aidata. Nüüd tuleb määrata uus tähtaeg.

Lisaks ei ole ma leidnud kooli sisehindamise korda. Sisehindamise kohustus tuleb põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest ning selle tulemusi kasutatakse sisendina arengukava koostamisel. Kui arengukava puudub, siis pole ka tegevuskavasid – ja tekib küsimus, mille alusel kool üldse toimetab. Sisehindamist tehakse kirjalikult ja seal peab kajastuma õpetajate õppeaasta kokkuvõtted, rahulolu uuringute analüüsid ja kokkuvõtted, õppetöö analüüsid, töötasude analüüsid, personali juhtimine, koostöö huvigruppidega, ressursside juhtimine ehk eelarve kasutamine. Sisehindamise tulemustest peaksid kujunema ka kooli pikemaajalised vaated eelarvele. Kuna sellele peab ka hoolekogu oma arvamuse andma, siis koostööpartnerina peaksime saama ka oma panuse anda.

Vallavalitsus kasutab eelarve koostamiseks pilvepõhist süsteemi Veera, kus saab kajastada kooli pikaajalised vajadused ja arengukavast tulenevad tegevused. Kui need on süsteemis kirjas, on koolil võimalus täiendada rahastuse saamiseks – näiteks juhul, kui vald saab lisavahendeid. Kui aga kooli vajadusi pole Veeras välja toodud, siis pole ka võimalik lisaraha saada. Varem on olnud juhtumeid, kus koolidel olid täiendavad vajadused küll olemas, kuid need ei olnud Veeras kajastatud ning seetõttu jäi täiendav rahastus saamata. Palamuse Põhikooli sisehindamise korda ei ole koostatud ning ka aruannet ei ole hoolekogule esitatud.

Kätrin Beljaev: Arengukava ja tegevuskavad on koolis kindlasti olemas, seda pole lihtsalt meiega jagatud.

Terje Rudissaar: Koolil on gümnaasiumi arengukava, kuid põhikooli oma puudub. Arengukava avalikustamine tuleb seadusest. Kõik need dokumendid on omavahel seotud. Sisehindamise aruanne valmib aasta jooksul ning sellesse kaasatakse õpetajad. Lõpuks koostab selle direktor, tutvustab õppenõukogule ja esitab ka hoolekogule. Juhin tähelepanu 13.05.2025 direktori poolt vallavalitusele saadetud kirjale, milles palutakse kinnitada alates 01. augustist 2025 kooli koosseis 15 ametikohaga – ehk lisanduks üks uus õpetaja ametikoht, konkreetsemalt I klassi õpetaja ametikoht. Milleks kiirustati selle kirjaga? Oleks saanud rahulikult arutada seda asja. Ma ei mõista seda käitumist.

Palamuse koolil ei ole koostatud palgakorralduse korda, kus oleks välja toodud, et õpetajate tööaeg on 35 tundi ja 40 tundi töötajatel. Kuna erinevatel õpetajatel võivad olla erinevad kontakttunnid, siis selline palgakorralduse kord, kus antud teave kirjas oleks, hoiaks ära sellised probleemid nagu meil on liikumisõpetajaga. Enne õppeaasta algus peaks palgakorralduse põhimõtted ka korda tegema, pärast seda on ka pingeid vähem.

Terje Rudissaar selgitab veel palgakorralduse korra võimalusi ja selgitab, miks on palgakorralduse kord oluline. Selle puudumine annab võimalusi kuulujuttudeks. Samas hoiaks palgakorralduse kord ära probleemide tekke palgakorralduslikes küsimustes ning see kõik on seotud ka eelarve ja eelarvehandluse kasutamisega.

Ingrid Klandorf: Kutsuksime Siiri, ta on kõrval klassis koosolekul, siis saaksime esitada talle küsimusi.

Päevakorrapunkt nr 4

Jooksvad teemad:

4.1. Õpetajate konkurss

Kell 16.35 koosolekuga liitub Siiri Sõmer

Kätrin Beljaev: Meil on hetkel teemaks õpetajate konkurss.

Siiri Sõmer selgitas, et konkursil osales palju kandidaate ja praegu on kandidaatidega vestlused läbi. Hetkel oleme saanud kokkulepped kahe õpetajaga. Oleme ettepaneku teinud ka ühele kandidaadist asuda asendusõpetajaks ja praegu ootame vastust. Kõik pole veel päris selge, ootame kandideerijate vastuseid.

4.2. Kooliõde

Siiri Sõmer: Meie uus koolitervishoiuteenuse pakkuja on OÜ TNP Konsultatsioonid. Kooliõde on Eve Rammul.

Kätlin Beljaev: Kas kooliõde peaks majas olema iga päev?

Siiri Sõmer: Oleme väike kool ja kooliõde koormuseks meie koolis on 0,3 ametikohta. Ta on ainult teatud päevadel kuus majas ja siis ka mitte terve päeva. Praegu jagame teda Maarja-Magdaleena ja Lähte kooliga, järgmisel aastal Lähte ja Laiuse kooliga.

4.3. Kooli koosseis

Terje Rudissaar uuris kooli direktorilt Siiri Sõmeralt, miks ta esitas valda koosseisude avalduse juba ära. Terje Rudissaar selgitas, et täna ju alles arutatakse liikumisõpetust ja selle koha suuruse vajadust.

Siiri Sõmer teeb ettepaneku hoolekogule, et see ei võtaks vastu otsust suurendada esimese klassis õpilaste arvu.

Siiri Sõmer: Eelmisel suvel tegin teise liikumisõpetaja kohale taotluse 0,6 kohale, kuid ei saanud mingit vastust. Praegu näen reaalselt vajadust klassiõpetaja ametikohaks, täiendavaks liikumisõpetuse õpetaja ametikohaks reaalselt vajadust ei näe.

Terje Rudissaar: Sellest hoolimata, et aastaid on töötanud Palamuse koolis 1,6 ametikohaga liikumisõpetajad?

Siiri Sõmer: Varem õppis meie koolis rohkem lapsi ja oli ka rohkem raha. Hetkel ei ole selliseid rahasummasid kasutada, kui on varem olnud.

Arutelu katkes, sest kell 17.00 oli planeeritud liikumisõpetuse teema algus.

Päevakorrapunkt nr 5

Liikumisõpetus

Kell 16.55 liitusid Hasso Paap, Toomas Klaarmann, Ester Laumets

Kätrin Beljaev: Mis kuupäeval te saatsite kirja hoolekogule?

Ester Laumets: 15.05.2025.

Kätrin Beljaev: Oleme liikumisõpetusega mitu korda tegelenud. Hetkel on siis teemaks, et õpetajal on liiga suur koormus ja õpilased tahaks võistlustel käia. Hoolekogu liikmed on saanud liikumisõpetaja kirjad ja tutvunud eelnevalt teemaga.

Hasso Paap: Mul paluti anda väike ülevaade liikumisõpetusest. Rühmade suurusest liikumisõpetuses ja mis liikumisõpetuse taust on. Olen Tartu Ülikoolis liikumisõpetuse 2. aasta doktorant ja samas liikumisõpetuse ainekava koolitaja. Hasso Paapi ettekanne (lisa 1):

Kõige olulisem kuupäev on 23.02.2023 kui võeti liikumisõpetuse ainekavad vastu ja kõik koolid pidid selle rakendama 2024/2025 õa sügisest. Mõned koolid rakendasid seda ka varem, aga kohustuslik oli see käesolevast õppeaastast. Praegu tekitab segadust paljudes koolides, et põhikooli lõputunnistusel on kasutusel ikka veel termin kehaline kasvatus, aga see nõuab suuremat seaduse muudatust. Ainekava sisu on ikka liikumisõpetus.

Slaididel 3 ja 4 on välja toodud kehalise kasvatus ja liikumisõpetuse peamised erinevused, punasega põhilisemad. Neid omavahel ei ole mõtet võrrelda, sest ajastu, ühiskond ja vajadused muutuvad ning muutub ka ainekava. Kehaline kasvatus oli suunatud rühmale/klassile, liikumisõpetus on arengukeskne, see jälgib iga õpilase individuaalset õppeprotsessi. Kehalises kasvatuses püüti motiveerida hindega, aga teadupärast ei ole väline motivatsioon nii püsiv kui sisemine. Õppeprotsess peaks toetama pigem õpilast leidma sisemist motivatsiooni.

Kui õpilased on liikumatult klassis, siis see nõuab vähem õpetaja tähelepanu kui liikuvatele õpilastele. Sellest tulenevalt on soovituslik grupi suurus 12-14 õpilast, gümnaasiumis 18-20. See on soovituslik, st ei ole kohustus kooli või kooli pidaja jaoks teha sellise suurusega rühmasid. Võib ka olla 24 õpilast tunnis. Liikumisõpetusega tuli kaasa ka see, et tüdrukute ja poiste tunnid võivad olla koos. Mõnes kohas toimib tüdrukut ja poiste koos õpetamine, teises ei toimi üldse. Põhjused võivad peituda erinevates asjaoludes. Üheks on see, milliseid võimalusi keskkond pakub. Mingis koolis, mingi klassikomplektiga, mingi õpetajaga on võimalik 24 õpilasega tund läbi viia. Õpetaja haldab ära, aga teises koolis on raskusi ka 12 õpilase haldamisega. See võib sõltuda sellest, et nt saal on väike. Lärm ja müra selles saalis võib olla väga koormav õpilaste ja ka õpetaja jaoks. Siin võiks eelkõige juhtkonna tasandil mõelda, kas edasi minna suure rühmaga või selle soovitusliku 12 õpilase suuruse rühmaga. Soovituslik grupi suurus tulenebki liikumisõpetuse ainekavast. See on selleks, et ennetada vigastusi, et kõiki õpilasi oleks võimalik kaasata erinevatesse tegevustesse. Rolli mängib ka organiseerimisaeg. Kui väärtuslik tunni aeg läheb organiseerimisse, siis see ei ole hea. Kui veel midagi välja tuua, siis on personaalne õpetamine. Personaalsem lähemine on võtmekoht, eelkõige sellepärast, et praegu lapsed liiguvad vähe. Kas grupi suurus võimaldab seda? Lisaks olme - kas riietusruumid on piisavalt suured, kas pesemisvõimalusi on piisavalt. Kindlasti tuleb jälgida ka, et keskkond oleks õpetajale tervislik.

Liiga suure grupiga kaasneb suurem müra ja on raske luua õppimist toetavat õpikeskkonda. Väga palju sõltub kooli juhtkonnast, suhtlusest õpetajatega. Muidugi ka kooli pidaja võimalustest. Üle oma varju hüpata ei saa ja kõik loevad raha, aga oluline on, et õpilased saaks sellest tunnist maksimumi ja

mitte vähem oluline pole, et õpetaja suudaks motiveerituna ja võimalikult efektiivselt selle tunni läbi viia. See kandub suure tõenäosusega ka õpilasteni.

Kätrin Beljaev: Kas liikumisõpetuse järgi on soovituslik, et poisid ja tüdrukud peaksid olema pigem koos?

Hasso Paap: See on vaba valik. Võib olla koos. Lähtutakse põhjamaade uuringutest ja kogemustest. See näitab seda, et see on lähem reaalsele elukeskkonnale. Me ei jaga ju ka realses elus, et see on naiste jõusaal ja see on meeste jõusaal või see on ainult naiste spordiala. On lähedane loomulikule, et nad on koos. See pole kohustuslik. On koole, kus mingi teguri tõttu see ei toimi, on koole, kus toimib. Isiklikust kogemusest võin öelda, et olen olnud tunnis, kus vaatlejana ei suuda 45 minutit seal olla, rääkimata õpetamisest.

Terje Rudissaar: Kas HEV õpilaste olemasolu mõjutab grupi suurust?

Hasso Paap: Eritoe vajadusega õpilaste puhul võib soovituslik rühma suurus olla veel väiksem. Öeldakse, et kaasavat haridust on üldse võimalik läbi viia, kui eritoe vajadusega õpilasi on kuni 1/3. Üle 1/3 eritoe vajadusega õpilasi tunnis on juba liig. Sel puhul oleks ideaalne, kui õpetajal on tugiõpetaja. Aga reaalsuses ei ole see võimalik.

Terje Rudissaar: Kas mõnes koolis on tugiõpetaja kehalise kasvatuses õpetaja kõrval?

Hasso Paap: Olen küll näinud. Ametinimetuses pole kindel, aga ta oli Rajaleidja poolt õpilasele määratud. Õpilane tegi tunnis samu asju, aga vähemal määral. Õpetajal peab olema ülevaade rajal toimuvast, tal on vastutus kogu klassi ees, mitte ainult eritoe vajadusega õpilase ees.

Kätrin Beljaev: Kas õpetaja peaks olema rajal kaasas?

Hasso Paap: Õpetajal peaks olema ülevaade olema, tal on vastutus. On täiesti lubatud, et õpetaja saadab õpilased ringile, aga ta peab teadma, kui palju läks, kas kõik on tagasi. Ujumisel on reegel, et enne ei lähe keegi basseini, kui on üle loetud. Ujumisõpetaja peab juhendama kuival maal, mitte basseinis olles. Soovitan enne õa algust õpetajaga läbi rääkida, kooli reaalne olukord läbi arutada. See ei käi ainult liikumisõpetuse kohta.

Kätrin Beljaev: Meie koolis on 7. klassi juures väiksem klass.

Ester Laumets: Olin väga rahul tööga 7. klassi väiksemas klassis. Saime kõike rahulikult harjutada. Pallimängud ehk kannatasid, kui mõned puudujad olid.

Ester Laumets teeb ülevaate oma kahe aasta tööst: Alustasin eelmist õppeaastat kahe suure muutusega. Esiteks üleminekuaasta kehalisest kasvatuses liikumisõpetusele, teiseks kooli poolt esimest korda liideti kõikide kooliastmete poisid ja tüdrukud kokku. Nii kujunes, et 18-27 õpilast olid grupis, erandiks oli ujumine. Seal oli grupi suurus 12 õpilast ja see oli väga sobiv. Eelmisel õppeaasta koormus oli mul 23 tundi kontaktundi. Kartsin, et tuleb probleeme poisid - tüdrukud koos. Õpilastele oli see suur probleem. Sügisel pöördusid minu poole just tüdrukud. Kevadeks olid lapsed juba harjunud, mina ka. Iga uus asi tahab harjumist. Minu põhiprobleem on õppegruppide suurus. Talvel hakkasin tundma, et ei saa saavutada õppetulemusi, tundsin, et õppekvaliteet langeb. Olin väsinud ja kurnatud peale tööpäeva. See oli mulle tõsine murekoht. 07. märtsil 2025 saatsin koolijuhile selgitava kirja, millele kuu aja jooksul ei saanud vastust. Vaatasin, et kevad tuleb ja õppeaasta hakkab lõppema ning vajasin lahendust. Siis pöördusin Jõgeva abivallavanema Helle Kajaste poole, HTM järelevalve nõuniku Katrin Ohaka poole ning TÜ liikumisõpetuse töörühma juhi Maret Pihu, Eesti Kehalise Kasvatuse Liidu ja Jõgeva Spordiliit Kalju poole, ainesektsiooni poole. Pidasin kirjavahetusi ja erinevaid telefonivestlusi. Sain häid nõuandeid. Pöördusin ka hoolekogu poole. Eelmisel aastal samal ajal istusin siin. Hoolekogu koosseis on osaliselt muutnud. Rääkisin siis liikumisõpetuse ainekava olemusest, see oli üleminekuaasta. Hoolekogu otsustas 2024 aastal pöörduda valla poole, et saada

teise õpetaja palgaraha juurde, sel hetkel oli see 0,68 kohta. Koolis on alati olnud rohkem kehalise kasvatus õpetajaid kui 1,0 ametikohta. Õppeaastatel, kui koormus on suurem, on klassiõpetajad õpetanud ise klassile liikumist.

24/25 õppeaastal asusin tööle gruppidega, kus oli 18-24 õpilast. Ujumisgruppid olid väiksemad. Mina õpetan koolis 195 last. Esimesel poolaastal oli liikumisõpetajal 23 kontaktundi ja teisel poolaastal 24 kontaktundi, sest 1.klassi ujumine tuli juurde. Sügisel on palju võistlusi. Kooli juhtkond palus mul koostada nimekirja võistlustest, millest soovin õpilastega osa võtta. Saatsin 16-18 võistlust koos valikupõhjendustega. Osade võistluste osalejad valin kooli tulemuste põhjal, teine osa võistlusi on, kus kõik kooli õpilased saavad osaleda.

Minu esitatutest valis kooli juhtkond välja 5 võistlust - krossijooks sügisel ja kevadel, talvel suusatamine ning kaks kergejõustikuvõistlust. Teiste võistluste puhul soovitas kooli juhtkond, et lastevanem viib lapsed ise võistlustele. See puudutas just ujumisvõistlusi. Kooli juhtkond leidis, et ujumisvõistlustele võiks lapse viia treener või lapsevanem. Sellel koosolekul sain korraldusi või soovitusi, aga mul ei lubatud enam korraldada maakonna võistlusi ja et ma ei oleks enam kohtunik võistlustel. Olen alati olnud kohtunik kergejõustikus, olen kaasanud sinna ka õpilasi, lapsed on saanud hindamatu kogemuse.

Kättrin: Ujumine on koolis ainult väikestele?

Ester: Lasteaias on tugev ujumise õpetaja. Kui mina tegin ujumise algõpetust, siis turvalisuse mõttes oli alati hea, kui oli kaasas abiõpetaja (klassiõpetaja, pikapäevaõpetaja), siis sain õpilastega ise vette minna. Oleneb grupist tugevusest, aga sel aastal sain 1. klassiga juba Kuremaale minna.

Siiri Sõmer: Ujumisõpetus on meile ette nähtud. Ka turvaisik seal kaasas on ette nähtud. Me ei saa lihtsalt Kuremaale minna, peame ajad broneerima. Näiteks praegu broneerisime ära ajad järgmiseks õppeaastaks.

Ester Laumets: Ujumistunnid on 40 tundi ja 75% teevad maksimum ujumistaseme ära. Väga harva laps ainult kohaneb vees. Ujumisega on ülihästi. Kuremaal on olemas treener. Vastavalt vajadusele hajutame koormust.

Terje Rudissaar: Saame aru, et ujumisega on väga hästi, sest grupis on 12 õpilast ja saad ka kasutada ujulates abi.

Ester Laumets: Lapsevanema küsivad spordiringe. Tüdrukutele on võrkpall, poistele ei ole midagi. See on probleemkoht. Minu motivatsioon on langenud mitmetel põhjustel. Mina tunnen, et Palamuse lapsed on ebavõrdses seisus võrreldes teiste maakonna lastega. Esiteks grupi suurus. Suurtes koolides Jõgeval ja Põltsamaal ei ole lapsed sellistes suurtes gruppides. Teiseks Palamuse lapsed ei saa võistlustel käia. Lapsevanematel on väga raske saada vabu päevi, et käia lastega võistlustel. Kolmandaks põhjuseks on spordiringid. Mina soovin, et saaksin koolis töötada optimaalse suurusega gruppidega. See on baasvajadus minu jaoks. Teiseks mina soovin lastega võistlustel käia ja juhendada spordiringe. Need on minu jaoks kolm põhiasja.

Kättrin Beljaev: Mida ütles kooli pidaja vastu hoolekogu (2024 aasta) kirjale?

Marju Limbak: Kui küsisin vallast, siis öeldi, et koolile on rahad eraldatud (sh liikumisõpetajate tööks), aga kuidas ja mis õpetajad koolis on, seda otsustab kool ise.

Terje Rudissaar: Kas ma saan õigesti aru, et 2024 aasta osas taotlust 0,68 ametikoha kohta ei tehtud? Nüüd 2025 aastal tehakse jälle.

Siiri Sõmer: Tegin ka 2024 taotluse hoolekogu suunamisel taotluse 0,6 koha osas, kuid vallast ei tulnud vastust.

Marju Limbak: Valla arvates oli juba eraldatud rahadest piisav, et soovitud 0,68 kohta sealt võtta.

Kätrin Beljaev: Võistlustel käimisega oli veel ka see, et sport pole ainuke valdkond, millega lapsed peaksid tegelema, on ka olümpiaadid ja teised ainealased võistlused, kus lapsed tahavad käia. Sealt võis ka tulla, et vähendame spordivõistlustel käimist.

Ester Laumets: Minule öeldi, et võistlustel käimist vähendati, et vähendada minu koormust.

Siiri Sõmer: See oli üks põhjustest. Lähme ajas tagasi. Tõesti, ei vastanud Estri kirjale, sest kohe olid tulemas igakevadised koormusvestlused, kus arutame alati õpetajaga läbi, mis on võimalik ja mis pole. Õpetajal on alati võimalus öelda, mis talle sobib ja mis talle ei sobi. See teema, miks meil ei ole tänaseks enam kahte liikumisõpetuse õpetajat, on väga suurelt ja põhjalikult õpetajatega läbi käidud ning ka hoolekogu on selle teemaga tegelenud. Seda uuesti lauale praegu ei tõstaks, küll aga ütlen, et selle taga oli tugev eelarve kärbe poole õppeaasta pealt.

Terje Rudissaar: Kas jutt on 170 000 eurost, mis läks HEV õpetajate peale?

Siiri Sõmer: See ei läinud HEV õpetajate peale, vaid kooli eelarvet vähendati 5 põhiõpetaja ametikoha võrra. Koolile oli määratud 16 õpetaja ametikohta, raha eraldati 11 ametikoha jaoks, pluss HEV rahad. Selle teema arutasime nii kooli õpetajate ja kui kooli pidajaga põhjalikult läbi. Koolis õpetajatega käis rääkimas vallavanem ja abivallavanem. Estriga rääkisime augustis 2024 läbi selle olukorra, rääkisime läbi koormused, õppegruppide suurused ja jõudsimme kokkuleppele, et liikumisõpetajaid on koolis üks ja liikumisõpetaja Ester kohe ütleb, kui asi käib üle jõu. Märtsis 2025 saime Estrilt kirja, millele ma ei reageerinud, sest meil oli kohe-kohe algamas koormusvestlused. Ester saatis järgmiseks siis kirjad igale poole, kuhu ta ütles, lisaks oli siis veel eelmisel aastal hoolekogule saadetud kiri.

Ester Laumets: Lugesin läbi hoolekogu protokollide liikumisõpetust puudutavad osad. Kevadel, kui poiste kehalise kasvatus õpetaja koondati, siis see oli väga ootamatu. See on suur muudatus, aga seda ei arutatud õppenõukogus, ka hoolekogus mitte. Isegi hoolekogus ei arutatud sellist olulist küsimust, et jääb ainult üks liikumisõpetaja.

Siiri Sõmer: Seda muudatust ei arutatud õppenõukogus, sest see ei ole õppenõukogu pädevus. Hoolekogusse ma seda teemat ei toonud.

Terje Rudissaar: Kuigi see on hoolekogu pädevus. Ester väitis, et Jõgeval ja Põltsamaal on väikesed grupid ehk klassid jagatakse pooleks. Räägime grupi suurustest ja see ju tähendab ikkagi, et õpetajal on 12 õpilast. Saan aru, et eelarvega tuleb ühe liikumisõpetuse õpetaja raha ja koefitsent juurde, aga seda lihtsalt ei rakenda.

Siiri Sõmer: Minule on eraldatud 14 õpetaja palgaraha, mida me jagame põhiaine tundide õpetajate vahel, et õpilased saaksid õpetatud vajalikul määral. Esitluses öeldi, et õppekava ja tunniplaani peaks alustama liikumisõpetuse planeerimisest. Paraku on meil põhiained - eesti keel, füüsika, matemaatika, keemia, milles on eksamid, mis omakorda mõjutavad õpilaste edasijõudmist.

Terje Rudissaar: Elu alustala on liikumine. Tegelikult koolides õpetatakse liiga vähe enesega hakkama saamisest ehk liikumist, enda tervise eest hoolitsemist.

Hasso Paap on sellega nõus, et liikumisõpetus on väga oluline laste kasvamisel.

Terje Rudissaar arutleb füüsika-keemia vajadusest ja kasutamisest edaspidises elus ning teeb kriitikat HTMi suunas liikumisõpetuse osakaalu osas koolis ja Ingrid Klandrof tuletab meelde meedias kajastatud juhtumit, kus inimesed ei tundnud mürgise aine lõhna ära ja nende tervis sai kahjustatud.

Siiri Sõmer: Olen sellega nõus, et liikumine on oluline. Mind suunavad ja piiravad kõiksugu regulatsioonid. Üks piiravatest regulatsioonidest on Rajaleidja otsused. Kool peab võimaldama HEV õpilastele tugiõpet, tõhustatud õpet, eriõpet, eriklassi.

Terje Rudissaar: Nende jaoks tuleb ju eelarvesse raha juurde.

Siiri Sõmer: Tuleb küll, kuid mitte piisavalt. Koolis pole mitte ühtegi Rajaleidja otsust liikumisõpetuse kohta. Pean suunama õpilased õppegruppidesse nii, et ka nemad jõuaksid õpitulemusteni. Mul on aga kindel rahasumma ees. Minu pärast võiks olla koolis kolm liikumisõpetuse õpetajat, kui oleks selleks raha. Praegu jääb mulje, et kooli direktor ja õppejuht elavad selle jaoks, et liikumisõpetuse õpetaja elu keeruliseks teha. See pole ju nii. Oleme kõik oma otsused Ester Laumetsaga läbi rääkinud, jõudunud arusaamisele ja kokkuleppele, et teeme, proovime, ja õpetaja annab märku, kui läheb keeruliseks. Oleme pakkunud Ester Laumetsale tundi tugiisikut, aga liikumisõpetuse õpetaja pole seda kordagi kasutanud. Juhtkond on pakkunud õpetajale abi, mida õpetaja pole vastu võtnud.

Ester Laumets: Abi olen vastu võtnud, aga ei soovi kooli üldist tugiisikut tundi. Mul ei ole probleeme distsipliiniga. Tahan õpetada oma lapsi ise. Kui mulle saadetakse tundi liikumisõpetuse aine spetsialist abiõpetajaks või selline abiõpetaja oleks, kes on spordis spetsialist, siis võtaks kahe käega abi vastu. Aga ma ei soovi, et tugiisik hakkab ka midagi õpetama. Spordis peab õpetama spetsialist ja valesti õpetamine on suur kuritegu. Ümber õpetada on kordades raskem. Sellepärast ei ole ma pidanud vajalikuks kaasata tugiisikut tundi.

Siiri Sõmer: Tugiõpetaja või abiõpetaja töö ei olegi õpetada, vaid jälgida ja aidata kaasa õpetamisele. Nii nagu teistes ainetundides tugiõpetaja-abiõpetaja toetab päris õpetaja õpetamist, aitab hoida tähelepanu, suunab õpilaste tähelepanu sellele, mida õpetaja ees näitas. Tema ülesanne ei ole teha meetodilist tööd. Ta aitaks Estri õpetamist lapseni viia, tähelepanu hoida.

Marju Limbak: Ester ei jõua 24 õpilast ise jälgida, see on probleem. Tugiisik võib suunata, kuid mitte hinnata lapse suutlikkust kaasa teha.

Ester Laumets: Olen suure töövõimega ja talun suurt töömahtu. Probleem on tööintensiivsuses. Tuleks toime, kui mõni grupp oleks suur, aga mul on kõik grupid suured. Olen valmis kompromissideks. Esimeses kooliastmes 24 last grupis ei oleks minu jaoks probleem, aga teises - kolmandas kooliastmes suured grupid on liig. Olen väsinud töö intensiivsuse, mitte töömahu pärast. Võin nädalvahetustel lastega võistlustel käia, poleks probleemi. Lapsi motiveerib areng ja võistlus, aga ka mind motiveerib näha laste arengut, võistlused on osa sellest.

Marju Limbak: Spordiringid mõjuvadki paremini, sest seal näed sa tulemusi.

Terje Rudissaar: Seal käivad lapsed, kes tahavad sportida. Kooli mainele mõjub halvasti kui meil ei ole spordiringe ega võistlusi. See tõmbab kooli mainet maha, kui õpilased ei käi võistlustel kooli nime alt ja võisteldakse vähe. See on kooli valikul üheks kriteeriumiks, kui lapsi kooli pannakse. Olen kuulnud jutte, kus Kaarepere inimesed ei mõtle üldse Palamuse peale. Selline jutt on liikvel, sest bussiliiklus Jõgevaga on hea ja Jõgeva Põhikoolis on võimalus sporti teha väga hea. Kuigi varasemalt on Palamuse koolis sportimise võimalus olnud väga hea ja Ester on treenerina teinud head tööd, sest sportimise pisik jääb tavaliselt neile lastele sisse, kes on trennis käinud. Võistlustel osalemine on ka kooli mainele ülioluline ja selle peaks tähelepanu pöörama ja Estri kogemust selles ei saa alahinnata.

Siiri Sõmer: Tuleb meelde, et see teema hakkas sellest, et Ester ei jõua teha traditsioonilist ülekoolilist kevadist spordipäeva, sest seda oli nii palju. Siis juhtkonnas mõtlesime, kuidas seda vähendada. Soovitasime kaasata kolleege korraldusse, soovitasime mõned alad ära jätta mahu vähendamiseks.

Liikumisõpetaja kompetents on korraldada spordipäev selliselt, et alad oleks õpilastele jõukohased ja lapsed oleks motiveeritud ning jõukohased ühel õpetajal läbi viia.

Ester Laumets: Olen nõus, et liikumisõpetaja peab seda koordineerima. Eelmisel õppeaastal see toimus. Mina juhtisin võistluste asja, kolleegid olid kohtunikud, huvijuht tellis auhinnad jne. Sel aastal tulid vastupidised nõuanded. Sel aastal tegin koosoleku direktori ja huvijuhi. Kui küsisin, kes paneb koolibussid liikuma, kes räägib sööklaga, kes tellib auhinnad, tuli vastuseks, et kõike pean mina tegema. Sellega tekkis meie vahel arusaamatus. Tuli välja, et sport oli õppetöö osa ja kõik pean ise tegema nagu teised aineõpetajad. Kõigega olen hakkama saanud, aga spordipäevaga enam ei saanud ja kukkusin jala pealt, sest mul polnud lihtsalt jõudu enam teha.

Siiri Sõmer: Meil ka teised aineõpetajad tellivad oma üritustele auhinnad ja bussid, teevad kokklepped sööklaga ise. Huvijuht ei telli teistele aineõpetajatele vajalikke asju või auhindu. Sport on õppetegevus, see ei ole huvitegevus.

Terje Rudissaar: Kas ülekooliline tegevus on ühe õpetaja korraldada? Kas on ka teisi selliseid üritusi, kus üks õpetaja peab selle korraldama?

Siiri Sõmer: Lutsu öö on ka ülekooliline üritus, kus õpetajad panevad kokku meeskonnad, kes seda üritust korraldavad. Ingrid teeb teaduspäevi. Ta moodustab selleks meeskonna. Kes keelab Estril meeskonda moodustada? Tol korral, millest Ester rääkis huvijuhi nii, et telli bussid, too auhinnad jne, aga see pole huvitegevus. Huvitegevuse ja õppetegevuse vahe on see, kas see on õpilasele kohustuslik ja kas õpilane saab selle eest hindeid. Huvitegevus ei ole koolis kohustuslik, spordipäeval mitteosalemise eest saab halva hinde.

Ester Laumets: Praegu saab spordipäeval osalemise eest õpilane arvestusliku hinde.

Terje Rudissaar: Kas Ingrid teeb üksi teaduspäevi? Praegu saan nii aru, et 195 õpilase spordipäeva peab korraldama liikumisõpetaja üksi? Kas teaduspäeval peavad kõik õpilased osalema?

Ingrid Klandorf: Ikka koos meeskonnaga. Jah, see on õppepäev

Ester Laumets: Ka mina aitan teha teaduspäeva või Lutsu ööd.

Terje Rudissaar: Spordipäev on ka projektipäev, aga liikumisõpetaja peab seda üksi tegema?

Siiri Sõmer: Ei pea üksi tegema spordipäeva. Ta saab kokku panna meeskonna.

Ester Laumets: Tulingi ju juhtkonnaga rääkima ja abi paluma. Eelmine aasta sain abi ja võtsin selle vastu ja oligi kõik hästi. Aga see aasta vastati mulle, et pean ise selle tegema.

Terje Rudissaar: Mis värk teil seal koolis küll on! Ühed saavad abi ja teised ei saa? Ühed saavad ühte infot ja teised õpetajad teistsugust infot. Tundub, et siin on nagu palgakorralduseski. Palgakorralduse kord puudub ja ühed saavad ühtmoodi informatsiooni, teised teistmoodi nagu kooli direktorile sobib, sest kirjalikku dokumenti ju ei ole.

Siiri Sõmer: Kontakttunnid ei ole juba väga palju aastaid koolis palga ja koormuse aluseks. Meil on siis haridus- ja teadusministeeriumi esindaja. Palju aastaid? 10 aastat vähemalt.

Hasso Paap: Aastaid ei oska öelda, aga need pole enam koormuse aluseks.

Ester Laumets: Haridustöötajate liit soovib tulevikusuunana 16 kontaktundi, aga praegu on maksimum 22 tundi. Minu jaoks on arusaamatu, miks minu koormus on 23 - 24 kontaktundi 1,0 ametikoha sees. Millises meie kooli dokumendis on see kokku lepitud? Millisel juhul peab rohkem olema kui 22 kontaktundi? Koosolekutele on öeldud, et klassijuhatajal on koormus 2 tundi väiksem, siis on mingi hulk õpetajaid, kellel on veel väiksem koormus.

Siiri Sõmer: Nad teevad lisatööd.

Ester Laumets: Saan aru, aga need asjad peavad olema dokumentides fikseeritud. Nii ütles mulle ka haridusministeeriumi järelevalve nõunik Katrin Ohakas.

Terje Rudissaar: Palgakorralduse põhimõtted peavad käima ka hoolekogust läbi, aga põhikooli kohta seda dokumenti pole. Koolil palgakorda, kus on näidatud ära kontakttundide koormused jne, ei ole. Selle korra järgi tulevad Jõgeva vallast tegelikult palgarahad. Saan aru, et üheks põhjuseks, miks Ester täna siin on, on saada aru, miks on ühel õpetajal kontakttunnid ühtemoodi ja teisel õpetajal teistmoodi. Palgakorralduse põhimõtted on vaja ära teha, see võtaks palju pingeid maha.

Siiri Sõmer: Saan aru, et oleme täna siin sellepärast, et meil on liikumisõpetuses liiga suured õppegrupid.

Ester Laumets: Liiga suured grupid liikumistundides on põhiprobleem. See on minu baasvajadus.

Kättrin Beljaev: Palume Jõgeva Spordiliit Kalju ülevaadet.

Toomas Klaarmann: Sport tekitab rõõmu ja pingeid ka. Annan maakondliku ülevaate. JSL Kalju koordineerib kogu sporti - täiskasvanud, noored, liikumisharrastus. Igal aastal anname välja aastase juhendi (lisa 2). Selle alusel toimetame. Pingelised ajad on september-oktoober, aprill-mai. Koolid oleme jaotanud 4 gruppi. Üldjoontes kõik koolid osalevad. Reeglina on kaasas õpetaja, kui vähegi võimalik. Üldreeglina osaletakse koolipäeva ajal. Transporti korraldajad ei paku. Umbes 30% kooli õpilastest soovivad erinevatest spordivõistlustest osa. Võistlused on tänapäeval vabatahtlikult.

Kättrin Beljaev: Võib olla liikumisõpetajale ongi väga palju, et õhtul veel ringe korraldada. Osad lapsevanemad oleksid lapse ringis käimise eest nõus maksma, kui saab õppida pärast tunde ja käia ringides. Kas Jõgevast oleks kedagi, kes korraldaks ringe? Kedagi, kes tuleks Palamusele, sest transpordi korraldamine lastevanematel on probleemne.

Marju Limbak: Ester oleks nõus spordiringe tegema, kui ta saaks põhitööd teha väiksemate gruppidega. Lapsed on Estriga harjunud ja on lapsi, kes väga igatsevad spordiringe.

Terje Rudissaar: See tõstaks tema motivatsiooni ja annaks lastele ka palju.

Ester Laumets: Alklasside spordiringid on mahtunud ära aega enne kui koolibussid lapsed koju viivad. See sõltub bussiplaanist.

Terje Rudissaar: Kuidas Palamuse kool paistab võistluste poole pealt?

Toomas Klaarmann: Mõnedel koolidel on lihtsam võistlustel osaleda, sest neil on õpilasi rohkem. Torma, Puurmani, Palamuse ja Avinurme on teises grupis. Üldiselt need koolid ikka osalevad. Probleeme on väiksemate koolidega. Võistlustel osalejal peab mingi algatase ka olema.

Terje Rudissaar: Kas see viis võistlust, mis on Palamuse kooli juhtkonna poolt heaks kiidetud, on piisav?

Toomas Klaarmann: Spordijuhina oleks mul hea meel, kui osaleksite igal võistlusel.

Siiri Sõmer: Täpsustan, et see viis võistlust, mille me välja valisime, olid need, millel Ester võiks osaline olla. Me pole kordagi keelanud lastel võistlustele minna. Pakkusime välja ka, et kool tagab transpordi, kuid Mesikäpa jooksule, leian, ei pea kool bussi organiseerima. Näiteks aga ujumisvõistlus võiks olla see, kuhu meie korraldame bussi ja bussijuht, meie majandusjuhataja, saaks õpilased sinna viia. Meil on üks liikumisõpetuse õpetaja ja kui tema käib ära liikumisõpetuse tundidest, mida meil asendavad teised aineõpetajad (muusikaõpetaja, matemaatikaõpetaja, klassiõpetaja, inglise keele õpetaja), siis ei ole meil koolis enam liikumisõpetust.

Terje Rudissaar: Ikkagi on siis juurde vaja osalise koormusega liikumisõpetajat. Sel juhul ei peaks aineõpetajad tegelema liikumisõpetusega, mida nad tegelikult teha ei oska.

Siiri Sõmer: Sel juhul võtame tööle võistlustel saatja.

Terje Rudissaar: Kaasas peaks olema ikka õpetaja, kes oskab hinnata last, et õpilane üle ei pingutaks, annaks juhiseid võistlustel, hoiab motivatsiooni. Seda oskab õppinud inimene. Seda bussijuht ikka ei oska. Ei tee bussijuhti kuidagi maha, toon sisse hoopis teise aspekti.

Siiri Sõmer: Tookord tegime täpid ette võistlustele, kus oleks vajalik õpetaja kaasaminek. Nimekirjas on võistlusi, kus oli õpetaja jaoks täiesti sobiv, et keegi viib lapsed kohale, lapsed võistlevad ära ja nad tuuakse tagasi. Ja siis on veel kolmas sort võistlusi, kus lapsed lähevad tundidest ära, lapsevanem viib. Kokkulepe oli see, et infot võiks Ester ikkagi jagada, et info võistluste kohta oleks lastel olemas. Seda on Ester ka ilusasti teinud. Mõte on ikkagi see, et meil oleks koolis õpetaja, kes õpetab lastele koolis liikumisõpetust. Üks markantne näide vanadest aegadest, kus suusatamisvõistlustel osalenud õpilased, hoolimata kaasas olnud kahest kehalise kasvatusõpetajast, ei saanud teada, et võistluse korraldust oli muudetud. Halbade ilmastiku olude tõttu suusutati kahe ringi asemel üks. Lapsed said sellest poole võistluse pealt teada.

Ester Laumets: Mis aastal see oli? Kas see oli meie koolis? Mina seda sündmust ei tea. Kuulen esimest korda.

Terje Rudissaar: Kas on nii, et huviringid koolis on okey, aga spordiringid ei ole okey? Koolis on tasustatud huviringijuhtide töö, kas sealt saab tasu ka spordiringi juhendaja? Kas näiteks kooride ettelaulmisel ka viib ema oma autoga lapse kohale? Võistlus on ju ka spordiringi väljund. Huviringide väljundid on ju ka tantsu- ja laulupeol osalemine. Kas meil siis nendel üritustel osalemist ka ei toetata?

Siiri Sõmer: Näiteks Mustvee tantsupeole korraldati kooli poolt transport. On teatud hulk võistlusi, kus kool toetab laste kohaleminekut. On ka üritusi, kuhu lapsed lähevad lapsevanemate korraldatud transpordiga. Ei saa aru, et kust on välja läinud arusaamine, et koolis on spordiringid keelatud. Ester juhendas varem ka ringe. Selle korraldamine pole õpetajale kohustus, vaid võimalus. Õpetaja teeb ringe, kui tal on selleks aega, jõudu või tahtmist.

Marju Limbak: Koolis on ainult üks spordiring. See on tüdrukute võrkpall. Poisid ei saa osaleda võrkpallis.

Siiri Sõmer: Võrkpall pole spordiring vaid valikaine. Võrkpalli maht on suurem, kui valikaine maht ette näeb, ja selle ammendamiseks on variant, et osaliselt võrkpall on spordiring.

Terje Rudissaar: Meil pole ju siis ühtegi spordiringi. Kui vallale on esitatud ametikohtade osas kooli poolt taotlus, kus on ainult 1,0 ametikohta klassiõpetajat, siis ei saagi neid ringe olema. Koolil on täiskohaga huvijuht. Kuna liikumisõpetaja koormus on nii suur, siis tegelikult peaks olema meil veel komakohana lisaks liikumisõpetaja.

Siiri Sõmer: Huvijuhil on teised kohustused. Ta korraldab huvitegevust. Õpetajal on võimalus viia läbi huviringe, mitte kohustus. 1,0 ametikohta klassiõpetajat taotlesin, sest seadusest tulenevalt on klassitäituvuse ülempiir 24 õpilast, kusjuures hoolekogu saab seda suurendada erandkorras kuni 27 õpilasele, aga liikumiseõpetuse grupi suurus 12-14 õpilast on soovituslik.

Terje Rudissaar: Jõgeva Põhikoolis on liikumisõpetuse grupid, mis on väiksemad kui klassis olevate õpilaste arv. Miks loome Palamuse koolis olukorra, et meie lapsed ei saa piisavalt personaalset lähenemist? Liikumiseõpetuse õpetaja ütles ka, et saab ja jõuab teha ringe, kui õppegrupid oleks väiksemad. Sealjuures saab õpetaja Ester siis ette valmistada lapsi ette võistlusteks ja käia ka võistlustel. Praegu käivad õpilased küll võistlemas, aga mitte kooli nime all. Nad võistlevad individuaalselt ja sellega kooli maine langeb. Gümnaasium on läinud juba põhikooliks, nii oleme

varsti algkool, aga seda me ju püüamegi ära hoida. Kui kooli maine langeb, siis pannakse lapsed teistesse koolidesse. Et seda ära hoida, peavad Palamusel olema huviringid, mida ju praegu pakutakse, aga puuduvad spordiringid. Meil pole lastele pakkuda spordiringe.

Siiri Sõmer: Kas sa oskad pakkuda, kes tuleks ringe juhendama?

Ester Laumets: Mina oleks valmis juhendama, aga gruppide suurused peavad olema väiksemad. Siiani olen töötanud optimaalse suurusega gruppidega ja kõik need aastad olen juhendanud spordiringe, võistlustel käinud. Tean seda koormust ja suudan seda täita. Olen selleks võimeline.

Terje Rudissaar: Prioriteet peaks olema õpilane. Laps peaks saama tegeleda spordiga ja ometigi seda võimalust lastel ei ole. See on kurb.

Krista Sukk: On siis võimalik teha liikumisõpetuses väiksemaid gruppe?

Terje Rudissaar: Saan aru, et mõningates klassides võivad olla suuremad grupid. Kui õpilased sobivad suuremasse gruppi, siis on mõistlik seda rakendada, aga kui on vaja, siis osad grupid peaks olema väiksemad. Siin peaks leidma tasakaalu. Tormaga ei saa võrrelda, sest oleme kaks korda suurem kool.

Ester Laumets: Torma koolis õpib ca 100 last ja ainult mõni klass on suurem, aga Palamusel on 195 õpilast ja seega on grupid palju suuremad.

Terje Rudissaar: Leian, et hoolekogu omalt poolt põhjendab, miks vajame teist osakoormusega liikumisõpetajat juurde. Siinkohal peaks kool esitama uue avalduse vallavalitsusele kooli õpetajate arvu osas.

Siiri Sõmer: Mul pole selle vastu midagi, kui koolile õpetaja ametikohti juurde antakse. 16 ametikohta + HEV rahad oleks päris hea toimetada. Mul poleks ka midagi selle vastu kui siin kaks liikumisõpetajat toimetab.

Terje Rudissaar: Kahele liikumisõpetajale ei ole koormust Palamuse põhikoolis. Leian, et tuleb välja arvutada osakoormuse suuruse vajadus.

Siiri Sõmer: Aga ma ei tee liikumisõpetuses soodustust õpilaste heaolu arvelt. Vähema raha korral ma ei pane inglise keele gruppe kokku selleks, et liikumisõpetuses oleks 9 õpilast grupis. Kuskilt peab kompromiss tulema.

Ester Laumets: Kooli usaldusisiku vastuskirjast sain ma aru, et rühmadeks jagamisel lähtutakse õpilaste vajadustest ja Rajaleidja soovitudest. Kas Rajaleidja on kompetentne andma soovitusi liikumisõpetuse kohta?

Siiri Sõmer: Rajaleidja ei tegele ainult käitumisprobleemidega, vaid hindab abi ja toe vajadust ning kuidas õpilane saab hakkama riikliku õppekava täitmisega. Sinna alla kuuluvad andekad ja ka vähem võimekad. Rajaleidja annab soovitusi, millist tuge ja abi rakendada. Nad on kompetentsed ja pädevad nõuandeid andma. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses on kirjas nende nõuanded soovitusena, aga need on koolile kohustuslikud. Sealt tulevad pigem sellised soovitusel, et kui õpilane on suunatud vaimsete tegevustega väiksemasse gruppi, siis loov- ja oskusainetes (muusikaõpetus, tööõpetus, käsitöö, liikumisõpetus, kunstiõpetus) peaksid nad olema sotsiaalse pädevuse saavutamiseks suuremas grupis.

Ester Laumets: Loogikast saan hästi aru. Praegu on meil 7. klass, kus on väikeklassi osa. Miks pandi ainult liikumisõpetuses nad kokku? Muudes loov- ja oskusainetes nad on eraldi.

Hasso Paap: Ega suures grupis ei pea tähendama, et kogu klassiga.

Ester Laumets: Minul on palve, et jagage 7. klass kahte rühma, ükskõik mis alustel. Arvuliselt pooleks.

Siiri Sõmer: Seda piiravad ka tunniplaani tegemise erisused.

Terje Rudissaar: Jõgeva Põhikoolis liikumisõpetuse grupid kenasti toimivad. See on kooli sisemine töökorralduslik asi. Et lapsed saaksid individuaalset lähenemist, paremat tõuget kogu eluks, tuleb üle vaadata, kas saab mõned klassid teha väiksemaks.

Ester Laumets: Avinurme kool on väiksem. Seal on 1,68 liikumisõpetuse õpetaja kohta. Tabivere koolis viidi ka liikumisõpetus 1,0 ametikoha alla ja õpetaja on läbipõlenud. Juhtkond otsustas seal 140 õpilast õpetavale õpetajale osakoormusega õpetaja juurde panna. Tunnen ennast suure koormuse tõttu nii ebavõrdselt kohelduna. On veel kohti, kus ma tunnen, et olen ebavõrdselt koheldud ja see on minu rahulolematuse põhjus.

Terje Rudissaar: Hoolekogu esindab eelkõige lapsi ja grupid võiksid olla väiksemad seal, kus on võimalik. Ei arva, et kõik grupid peavad väiksed olema.

Kätrin Beljaev: Kas kool teeks Jõgeva Vallavalitsusele esitatud taotluse ümber?

Siiri Sõmer: Saan teha.

Terje Rudissaar: Hoolekogu koostab väikse põhjenduse, et direktor saaks selle oma taotluse juurde panna.

Ester Laumets: Mul on veel üks küsimus hoolekogule. Öelge, kui see ei ole teie pädevus. Olen igalt poolt proovinud leida vastust, aga pole saanud. Soovisin haiguse ajal pöörduda kooli tervisenõukogu poole, aga koolil polegi tervisenõukogu. Kelle poole ma peaksin pöörduma laste tervise huvides? Kui lapsed saavad liikumisõpetust suurtes gruppides, ei saa käia võistlustel ja ei ole spordiringe, siis see on laste tervise küsimus.

Siiri Sõmer: Me pole tervisenõukogu põhikooli ajal moodustanud. Nõukogu oli Tervist Edendava Kooli projekti osa. Selle sama nõukogu liikmena oleksid sa igal ajal võinud nõukogu ka ise kokku kutsuda, aga sa ei kasutanud seda võimalust. Esimees oli Katrina Tammistu.

Ester Laumets: Tuleb meelde. Olen seal olnud. Tahan tervisenõukogu asja selgeks saada, sest laste tervis on kõige olulisem. Koolilt sain vastuse, et tervisenõukoguga tegeleb Liikuma Kutsuv Kool, aga see pole nii. Mina pole Liikuma Kutsuva Kooli liige, sest mind ei ole sinna kutsutud. Ka Vallot ei kutsutud. Me ei olnud solvunud. Mõtlesime, et ju see tegeleb vahetundidega ja muu liikumisega. Meie anname tunde. Tervisenõukogu peab aru andma ka hoolekogule korra aastas teemadest.

Terje Rudissaar: Jooksvalt uurisin praegu internetist ja siit nähtub, et tervisenõukogu on soovituslik, mitte kohustuslik. See on koolisisene koostöövorm.

Ester Laumets: Haridusministeeriumi järelevalve nõunik Katrin Ohakas ütles, et kontakttundide koormusnorm tuleb koolis sätestada, seaduses seda kirjas pole. Et ma paremini haldaks seda kõike, siis olen teinud paksu kaustiku, kus on kuupäevaliselt kokkuvõtted kõikidest asjadest. Kogu protsess on üles kirjutatud.

Terje Rudissaar pöördub Hanno Paapi poole: Mis soovitused oleks sul hoolekogule?

Hanno Paap: Alati number üks on õpilaste heaolu, olenemata õppeainest, olgu ta siis juhtkonna, hoolekogu, õpetajate vaatevinklist. On ka teisi koole, kus võetakse kohtasid vähemaks. Mõistan liikumisõpetuse juhtkonna poolt, mõistan, kui oluline on liikumine ja selle seos tervisega, ning huviringides osalemine. Konflikte ja eriarvamusi tuleb elus ikka ette. Soovitan võtta rahulikult, jätta vana taak maha, proovida leida koos lahendusi, mõelda, kuidas päriselt edasi saab. Järsku oleks ikka võimalik uuesti kooli pidajalt taotleda seda 0,68 kohta juurde. Ministeeriumi esindajana ei ole mul kummagi osapoole jaoks hoobasid öelda, et siin on täielik õigus ja siin peate järeleandmisi tegema. Liikumisõpetus on oluline asi, sest vähene liikumisaktiivsus kajastub juba meie rahva tervises. Surve

kaitsevää poolt on väga suur. Liikumisõpetus ei ole A ja O. Minu soovitus on leida koostööpunkt, on palju keerulisemaid olukordi. Lapsed on peamine fookus.

Kell 19 lahkuvad koosolekult Hasso Paap, Toomas Klaarman, Ester Laumets

Ingrid: Kas võtame aega või teeme kohe mingid otsused?

Krista Sukk: Üks asi, mida saame teha, et koostame arvamuse kooli taotluse juurde.

Terje Rudissaar: Sellega seoses on vaja muud korraldused ära teha. Palgakorralduse põhimõtted, mis tulenevad seadusest. Millal direktor jõuab selle ära teha ja hoolekogule esitada?

Siiri Sõmer: Enne augustit küll ei jõua. Eelarvet teen augustis.

Terje Rudissaar: Palgakorralduse juhend peab olema enne tehtud, kui augustis eelarvet kokku panema hakatakse. Meie peame enne ka selle üle vaatama ehk siis peaksime paika saama kuupäeva. Kuna kooli direktor on esitanud valda avalduse õpetajate arvu kinnitamiseks alates 01. august, siis tegelikult peab palgakorralduse korra kehtestama enne seda. Kordan veelkord, paljud korrad on omavahel läbi põimunud. Hoolekogu võiks teada, palju käiakse huviringidega väljas, kuidas on eelarves need rahad kajastatud. Hoolekogu peaks aru saama kooli rahakasutusest huvitegevuses. Arengukava meil ei ole, tegevuskava meil ei ole. Sisehindamise kord ja palgakorralduse kord - kõik need on omavahel seotud. Praegu on meil laev, millel pole purjeid ja ega tüüri.

Siiri Sõmer: Juhindun gümnaasiumi ajal kehtinud dokumentidest, sest põhimõtted on samad.

Terje Rudissaar: Praegu on haridusmaastikul muudatusi, seda enam on üleval erinevaid teemasid. Kui suur on olümpiaadidest osavõtt? Kas lapsevanem peab olümpiaadidele ise lapsi viima?

Siiri Sõmer: Olümpiaadidele ei pea lapsevanem viima, seda ainult sellisel juhul, kui lapsevanem on lapse olümpiaadile registreerinud.

Terje Rudissaar: Kuidas lapsevanem teada saab olümpiaadist?

Siiri Sõmer: Siiri Sõmer: Üldjuhul aineõpetajad teatavad lastele olümpiaadidest ja õpetajad registreerivad lapsed olümpiaadidele. Olümpiaadidel käivad mõned õpilased, aga spordivõistlustel kümned.

Ingrid Klandorf räägib Teaduskooli kodulehe registreerimisvormist, kus küsitakse andmeid, mis justkui eeldavad, et laps ise registreerib. Last peab ikka suunama registreerima õpetaja või lapsevanem.

Kätrin Beljaev: Stuudiumis on ainult spordivõistluse info.

Siiri Sõmer arutleb selle üle kas on ikkagi vaja kahte liikumisõpetajat ja toob näiteid varasemast õpetajate tööst.

Terje Rudissaar: Ära seda maha tee. Grupi suurus on petlik. Kui on probleeme õpetamisega, siis see on kooli sisene probleem ja sellega peadki koostöös õppejuhiga tegelema. Kui räägime koormustest ja grupi suurustest, siis ka uut õpetajat ei peaks olema üks. Kui on kaks õpetajat, siis nad võiks trenne teha, mis oleks kooli mainele oluline, ning õpilased saaks käia võistlustel. See teise õpetaja osalise töökoormuse suurus tuleb leida ja hoolekogu annab taotluse juurde põhjenduse. Kindlasti volikogu liikmena aitan kaasa, et osalise koormusega liikumisõpetaja eelarvehendid kool saaks, et ka Palamuse lapsed saaks paremat ja personaalsemat õpet.

Kätrin Beljaev: Kokkuvõttes oleks väga hea, kui meil oleks võimalik raha juurde saada. Oleks liikumisõpetuse õpetajal ja lastel kergem.

Siiri Sõmer: Mul pole selle vastu midagi, aga ma ei ole seda nõus tegema teiste õppeainete arvelt.

Kätlin Beljaev: Kui tuleks värsket verd juurde ja kui saaks 0,4 kohta juurde, siis see oleks suur pluss kõikidele.

Terje Rudissaar: On vaja teha rehkendus, mis see teise liikumisõpetuse osaline koormus võiks olla. Mingid klassid õpilaste tarbeks võiks olla väiksed.

Siiri Sõmer: Töötajate esindaja arvamuses, mida Ester ainult põgusalt puudutas, oli välja toodud, et ainuke soovitus on välja toodud keeleõppe gruppidele, so 16 õpilast. Meie hetkel hoiame kinni 18 õpilase piirist. See on juba ka vastuolus seaduses kehtestatuga. Päriselt pingutame selle nimel, et lapsed saaks tuge seal, kus nad päriselt tuge vajavad.

Terje Rudissaar: Meie ju toetame ka kooli ja oleme koolile partnerid, lihtsalt pinnime direktorilt infot.

Siiri Sõmer: 7. klassi panime prooviks kokku ja Ester pidi ütlema, et kui see käib üle jõu. Selle asemel, et rääkida, saatis märtsis kolmeleheküljelise kirja. Kindlasti on lihtsam lahendada olukordi, kui õpetaja oleks olnud tulnud minu kabinetti, et leida koos lahendus.

Maris Vestel: Probleem on see, et olümpiaadi info läheb vaid õpilastele, keda olümpiaadidele kutsutakse, aga tulemuste kohta ei anta mingisugust infot. Ainult Ester informeerib ja saadab spordivõistluste tulemusi.

Marju Limbak: Sel õppeaastal on infot spordivõistlustest edastatud palju vähem. Varasem süsteem meeldis rohkem.

Siiri Sõmer: Estrile oligi antud range soovitus, millistele võistlustele ta läheb ise, millisele saadab õpilased ja millistele peab lapse vanem ise viima. Meil pole vaja kahte õpetajat, meil on vaja juurde võistluste saatjat.

Terje Rudissaar: Kui kaasas on oma õpetaja, on õpilasel hoopis teine tunne. Õpetaja oskab näha ja juhendada. Ester on hea õpetaja, sest ta tahab, et õpilased saaksid maksimaalselt kõike kogeda.

Siiri Sõmer: Sellepärast palusingi Estril ära märkida võistlused, kus on tema kaasasolek oluline. Pole kordagi väitnud, et Ester ei ole hea õpetaja või teeb vähe tööd. Ta väidab päris mitmes kirjas seda, et alahindame tema töökoormust. Pole arvanud, et tal on väike töökoormus, aga ütlesime Estrile, et nüüd oleme viinud ta teiste õpetajatega võrdseks. Teised õpetajad teevad palju lisatööd. Teevad üritusi, klassijuhatamist, aga Ester ei võta seda vastutust. Mina olen teinud talle kolm korda ettepaneku liituda Liikuma Kutsuva Kooli tiimiga.

Kätlin Beljaev: Keegi peaks õpetama, kuidas nt suusatamine käib. Suusatamine võib vaimustada, kuid praegu ei oska õpilased seda teha. Mitte ei võisteldaks, vaid õpetataks, kuidas liikuda.

Terje Rudissaar: See on kooli sisemine korraldus. Hoolekogu püüab põhjendada, miks on vaja seda 0,4 kohta juurde, kuna ka meie kooli õpilased tahavad käia võistlustel ja spordiringis.

Krista Sukk: Kui oli kaks kehalise kasvatuse õpetajat, kas siis tehti spordiringe?

Siiri Sõmer: Ei tehtud. Ester tegi rahvastepalli, viimane kergejõustiku trenn oli 2016/2017 õppeaastal, pärast seda ei ole kergejõustiku treeningud tehtud. Viimasel aastal, kui veel Vallo õpetajaks oli, siis lõppes pallimängu ring juba septembrikuus.

Krista Sukk: Minu arvamus on, et ei saa võrrelda 24 õpilast eesti keeles ja liikumisõpetuses. See ei ole sama.

Ingrid Klandorf: Müratase on väiksem.

Terje Rudissaar: Turvalisuse pinge on eesti keeles väiksem.

Siiri Sõmer: Teistele õpetajatele lisandub ju tunnile tööde läbi vaatamine, mida liikumisõpetuses pole. Mõelge matemaatikaõpetaja peale, kes kõik lahenduskäigud peab läbi vaatama või kirjanduseõpetaja peale, kes kõik kirjandid peab läbi lugema. Vahepeal oli Ester inforingist täiesti maas, sest ta ei jõudnud õpetajate koostöötundidesse, sest ta oli võistlustel. Õpetajate koostöötunnis olen korduvalt rääkinud, et oleme järginud 22 tunnist koormusnormi, sest väga raske on öelda, et üks õpetaja teeb vähem tööd.

Terje Rudissaar: Kas teil siis memosid koostöötundidest ei koostata?

Siiri Sõmer: Koostatakse.

Marju Limbak: Liikumisõpetuses on ohtusid rohkem, klassis ei ole mingeid ohtusid. Liikumisõpetuse õpetajal on poole rohkem jälgimist.

Krista Sukk: Kaks aastat on Ester üksi andnud kehalist kasvatust. Kas töösuhted Estriga olid enne paremad?

Siiri Sõmer: Protesti ja väsimust ei olnud. Enne oli tal kõrval teine õpetaja, ülesandeid sai jagada. Koos seisti ka uuendustele vastu.

Krista Sukk: Ma ei vali pooli, aga püüan aru saada. Kui palju on siin seda, et Estril on suur töökoormus või on siin taga mingi isiksuste vaheline teema?

Siiri Sõmer: Kindlasti võib siin olla ka isiksuste vahelist teemat. Aga mitte minu poolt.

Terje Rudissaar: Direktor ei pea kõigile meeldima, direktor peab tegema väga raskeid otsuseid.

Siiri Sõmer: Just sellepärast me selles seisus praegu oleme. Kõigil õpetajatel on oma valdkonna kitsas vaade, meie vaatame õppejuhiga suuremat pilti.

Terje Rudissaar: Kahe aastaga on Ester läbi põlenud. See pole ainult tema probleem, see oleks võinud juhtuda kellega iganes. Suur koormus tugeva mürataustaga. Väljas tuleb rääkida kõrgendatud häälega.

Siiri Sõmer: Ma ei kahtle, et tal on suur koormus. Seni on ta toimetanud mugavamates tingimustes, praegused tingimused on võrdsemad teiste õpetajatega.

Terje Rudissaar: Teda motiveerivad asjad on kõik ära võetud.

Maris Vestel: Estri juurest käib läbi terve kool. Keemiaõpetaja õpetab konkreetseid klasse, kindlaid vanuserühmi. Ainuke, kellega saaks võrrelda, on muusikaõpetuse õpetaja.

Krista Sukk: Kuulates täna liikumisõpetaja Estrit, sain aru, et ta on oma ala fanaatik. Ta hoolib oma õpilastest väga. Seda tuleb hinnata. Kurb oli kuulda, et spordipäeval jäi ta üksi.

Siiri Sõmer: Meil on mitmed projektipäevad, kus on eestvedajaks nt Katrina Tammistu või Merike Olgo. Nemad panevad kokku meeskonna, kellega arutatakse asjad läbi. Lutsu öö eestvedajateks on Tiiu Kirsimäe ja Evelyn Merusk. Kõik õpetajad teevad üritusi kaasates erinevaid inimesi. Ester varem läks huvijuhi juurde ja ütles, et huvijuht ostaks auhinnad, telliks bussid. Sel aastal tuli ta minu ja huvijuhi juurde mitte läbi rääkima, vaid ütles, et tehtagu.

Terje Rudissaar: Probleem vist on selles, et te ei suhtle väga omavahel. Natuke on möödalaskmist selles osas, et Ester ei saa aru meeskonna loomise võimalusest, aga direktor peabki kasvõi seitse korda rääkima, kuni asjadest aru saadakse. Direktor peabki lahendama probleeme. Peaksite paremini kommunikeerima. Tema kirjutab palju, võib olla peaksid talle ka korra kirjutama.

Otsustati:

Juhtida kooli juhtkonna ja õpetajate tähelepanu aineolümpiaadide toimumise ja tulemuste esitamise info ajakohasusele. Olümpiaadide kohta esitada pidev ja korrapärane teave Stuudiumis, et kõik osapooled (juhtkond, õpetajad, õpilased, lastevanemad) oleksid ajakohase informatsiooniga kursis.

Päevakorrapunkt nr 4 (jätkamine)**Jooksvad teemad:****4.4. Dokumendid: Palgakorralduse kord**

Terje Rudissaar: Miks kooli kodukorda meile 23. mai tutvumiseks ei saadetud?

Siiri Sõmer: Kooli kodukord pole valmis ja see pole ka kõige põletavam teema, sest toimiv kord on meil olemas. Kiiremini on vaja valmis saada sisehindamise kord ja arengukava ning palgakorraldus.

Kätrin Beljaev: Kõigil on käed tööd niigi täis. Teeme selle kirja, et saaksime raha juurde, et saada osakoormusega õpetaja juurde.

Siiri Sõmer: Palgakorraldus põhimõtete projekti enne 10. augustit ma jätkuvalt ei jõua.

Terje Rudissaar: Peame selle natuke varem ära tegema. Osakoormusega liikumisõpetaja ametikohta taotleme juurde ja koormus võiks jääda 0,4-0,5. Kas arengukava koostamisega on juba alustatud?

Siiri Sõmer: Arvamust võib alati avaldada, mul ei ole kohustus rakendada. Hoolekogu ei saa mulle ette kirjutada tähtaegu.

Terje Rudissaar: Hoolekogu saab öelda tähtaja, kuna ta ühte või teist asja soovib näha.

Kätrin Beljaev: Püüame mitte vaadata üksteisele otsa, vaid ühte suunda.

Terje Rudissaar: Õppekava üldosa kohta arvamust soovis kool 8. augustiks 2025. Kas sisehindamise kord jääb sügisesse?

Siiri Sõmer: Õppekava üldosa kohta on tehtud koolipoolsed muudatused, aga hoolekogu saab omapoolseid muudatusi esitada. Palgakorralduse põhimõtted saadan 20.06.2025.

Terje Rudissaar teeb hoolekoguesimehele ettepaneku palgakorralduse põhimõtete arutamiseks teha e-koosolek pärast pühi ning teha vallavalitsusele saadetava otsuse mustand.

Otsustati:

Hoolekogu esimees Kätrin Beljaev koostab arvamuse liikumisõpetaja ametikoha suurendamise toetuseks. See lisatakse protokollile (lisana 3) peale hoolekogu liikmetelt heakskiidu saamist.

allkirjastatud digitaalselt

Kätrin Beljaev
koosoleku juhataja

allkirjastatud digitaalselt

Merike Laiuste
protokollija